

ÇOCUK, OYUN ve OYUNCAK

Aziziye HALİŞCELİK

**Aile Danışmanı, Çocuk Oyun Terapisti, Duygu Odaklı Çift Terapisti
(Sosyal Hizmet Uzmanı)**

Oyun her yaş insanının vazgeçilmez bir tatmini olsa da çocukların hayatında ki yeri çok daha önemlidir. Oyun;

- Çocuğun zeka, beden ve kişilik gelişimini sağlayan en ideal ortamdır,
  - Çocuğun sosyalleşme aracıdır ve uyum sağlamasına yardımcıdır,
  - Çocuğun kendisini ifade etmesidir,
  - Kuralları kendi deneyimleri ile öğrenme yöntemidir,
  - Hayal ile gerçek arasında bir köprüdür,
  - Çocuğun iç dünyasının dışa vurumudur,
  - Gizil enerjisinin kullanımüdür,
  - Çocuğun sosyal ve ahlaki değerleri öğrendiği bir alandır,
- OYUN genel anlamda çocuğun kişiliğini bütünüyle etkileyen bir faaliyettir.

Oyun çocuklar için duygularını ve düşüncelerini ifade edebilecekleri en rahat ve belkide tek alanlarıdır. Çocuklar için duygularını ifade etmek ve duyguları ile başa çıkmak yetişkinlerde olduğu kadar kolay değildir. Yetişkinler yaşantılarında karşılaştıkları olumsuzluklarla ilgili değerlendirme yapabilir ve üstesinden gelebilmek için fikir üretebilirler, çocuklar aynı beceriyi oyun sırasında kazanırlar. Çocuğun sağlıklı bir şekilde büyüüp gelişebilmesi için nasıl iyi beslenmesi, öz bakım ihtiyaçlarının karşılanması gerekli ise aynı şekilde oyun yolu ile çevresindeki olayları anlamlandırmayı öğrenmesi, fiziksel ve ruhsal gelişimini destekleyeceğinden dolayı önem taşımaktadır.

Oyunu iki basamakta değerlendirebiliriz; çocuk, oyun oynarken diğer çocuklarla iletişime geçer, iletişim ile birlikte ilişki kurma becerileri gelişir, kazanma ve kaybetme duyguları ile başa çıkabilmeyi öğrenir. Bu, oyunun sosyal basamağıdır.

Oyun sırasında çocuğun sergilediği ve her geçen gün pratikle gelişen performans ise bilişsel basamağı oluşturur. İki tür oyun şekli vardır, yapılandırılmamış oyunlar; çocuğu sınırlandırmayan, yaratıcılığı destekleyen oyuna kendinden de birşeyler katabileceği, en önemlisi sosyal iletişimin neredeyse her zaman işin içerisinde olduğu oyun biçimidir. Yapılandırılmış oyunlar; çocuğun kendinden pek birşey katmadığı, önceden kuralları belirlenmiş belirli şekilde oynanan oyunlardır. Bilgisayar oyunları ve oyun konsolları bu grupta yer alır. Gelişen teknolojik ilerlemeler ve televizyonun etkisi ile çocukların daha çok bu tür oyunları tercih ettiği yapılan araştırmalarla tespit edilmiştir. Bu tür oyunların çocukların sosyal ihtiyacını pek doyumadığı, çocukların yaratıcılığını engellediği ve pasifleştirdiğini göstermektedir.

Oyun çocuğun hayatında önemli bir rol alırken yapılandırılmamış oyunlar ve oyuncaklarla çocuklarınızın oynamasını sağlamalısınız. Oyun ve oyuncaklar çocukların tedavi ve terapilerinde kullanılan en etkili yöntemlerdendir.

Çocuklarınızla birlikte mutlu ve sağlıklı günler yaşamanızı dilerim.